

Praha 7

Netradiční pomoc seniorům: oběd zdarma

V Česku netradiční způsob pomoci seniorům zavedl od dubna letošního roku městský obvod Praha 7. Seniori z této městské části, jejichž příjmy se pohybují na hranici životního minima, dostávají jednou týdně obědy zdarma včetně dovozu do domácnosti. Vedení obvodu oslovilo iniciativu Zachraň jídlo, která propojuje výrobce, poskytovatele a spotřebitele potravin. Dobrovolníci a členové této organizace zmapovali situaci v obvodě a požádali restaurace, zda by nebyly ochotny věnovat své přebytky. Původní záměr využít přebytková jídla však narazil na přísné hygienické podmínky, a proto se se dvěma restauracemi dohodla jiná forma spolupráce: Vaří pro seniory plnohodnotná menu na vlastní náklady. Jak se nápad osvědčil a jak tato iniciativa v praxi funguje, prozradila radní pro sociální věci Prahy 7 Silvie Kratochvílová.

Lucie Sýkorová

Kdo přišel s nápadem obědů pro seniory zdarma, případně inspirovali jste se někde?

S nápadem jsem přišla já. V minulém volebním období jsem si všimla, že žádosti o splátkové kalendáře za dluh na nájemném často podávají senioři, kteří nedokáží vyjít se svými finančními prostředky. Když vyčíslovali své možnosti splácet dluh, často se ukázalo, že některým nakonec zbývalo jen 1000 Kč na živobytí, některým i méně. Když jsem se stala radní pro sociální politiku, tak mi bylo jasné, že s tím musím něco udělat. Z Francie znám dobře organizaci Restau au coeur, která ročně rozdává okolo 1 300 000 potravinových balíčků. Náš projekt je jen slabý odvar toho, co dělají neziskové organizace na Západě, ale myslím, že může pomoci osvětě v oblasti potravinových darů a zajištění těch nejpotřebnějších. To u nás systémově umožňují jen sociální dávky, jejichž výše ovšem nezohledňuje kupříkladu to, zda máte exekuce. Někteří senioři

Rozvoz obědů

bohužel splácí dluhy svých blízkých a doslova živoří.

Původně jsme chtěli rozdávat seniorům přebytky z poledních menu, ukázalo se ale, že to není vhodné. Vzhledem k přísným hygienickým normám a také kvůli nechuti starší generace si přebytky brát jsme museli od záměru úplně upustit. Senioři nevnímají přebytky jako něco, co se dá ještě bez problémů jíst a co naopak může mít rozměr humanitární a ekologický, vidí v tom zkrátka jen „zbytky“. Takovou pověst jsme našemu projektu dát nechtěli. Dalším problémem při přijímání podpory je obyčejný lidský stud, „celý život jsem pracovala a uživila se, tak teď pomoc nechci“, „nejsem na tom tak špatně, dejte to potřebnějším“, s tím se setkáváme často. Pro klienty je významné i to, že pravidelně někdo zazvoní, chtějí si povídat.

Kolik seniorů v současné době dostává bezplatné obědy?

Dnes je to 10 seniorů, ale seznam máme již rozšířený. Setkáváme se s mírnou fluktuací ze zdravotních důvodů, ale klienty okamžitě doplníme. Další senioři budou využívat podporu díky společnosti Billa, která také v důsledku zájmu médií o projekt nabídla 62 tisíc. Z toho budeme čerpat prostředky na dietní obědy, hygienické prostředky a zajištění sociálních služeb pro občany, kteří je nutně potřebují.

Jaká jsou přesně kritéria pro přidělení obědů zdarma – máte stanovenou například nějakou hranici příjmů seniora, kdy už má na tuto službu nárok?

Se sociálním odborem jsme vypracovali seznam vhodných klientů, o kterých zaměstnanci věděli, že by takovou službu uvítali. Jednoznačně nám z toho vyšel jasný profil naší cílové skupiny: žije v nájemním bydlení (nezprivatizoval byt), žije sám bez pomoci blízkých či známých, případně má zdravotní problémy. Hlavní zátěž představuje vysoké nájemné, nízký důchod a dluhy. Klienti žijí na hranici životního minima, ale mnoho z nich spíše pod ní. Jsou ve většině případů sociálně izolovaní.

Počítáte s případným navýšením počtu obědů? Mapujete a vyhodnocujete situaci v obvodě průběžně?

S klienty pravidelně pracujeme. Jedná se vesměs o lidi, u kterých se s výraznějším zlepšením situace nedá počítat. Nechceme, aby byla podpora nijak zneužívána, rozhodnutí je na pracovnících sociálního odboru, ony klienty znají. Restaurace jsou schopny počet obědů navyšovat, ale donekonečna to nepůjde. Proto hledáme další zdroje financování. Ráda bych zmínila depistáž (vyhledávání), které se odbor aktivně věnuje, v současné chvíli oslovujeme lékaře na území MČ Praha 7. Domníváme se, že oni by případně mohli klienty v nouzi zkontaktovat s naším sociálním odborem. Spoléháme na sousedy a pečovatelské centrum. Prvotní je

pomoci vyřídit klientům sociální dávky. Ale v individuálních případech se stává, že státní systém sociální pomoci nemůže zcela zajistit veškeré potřeby klientů. Ve spolupráci s neziskovým sektorem, občany a naší příspěvkovou organizací chceme vytvořit jedinečnou fungující síť, jejímž cílem je podpořit potřebné občany.

Potravinovou podporu by bylo vhodné rozšířit o další skupiny jako psychiatricky nemocné, rodiče samoživitele a další osoby. Zejména psychiatricky nemocných osob přibývá a také jsou časem izolovány a bez prostředků.

Obědy připravují dvě restaurace, Lokál Nad Stromovkou a Peperoncino. Jak to probíhá v praxi, střídají se nebo každá nabízí jiné jídlo?

Obědy dávají obě restaurace. Chtějí se zapojit do života v naší čtvrti, dělají to nezištně a mají chuť dělat charitu. Uvítali bychom, kdyby se přidaly i další restaurace. Věřím na velmi účinnou spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Jsem přesvědčena, že můžeme společně hledat řešení mnohých problémů. Projekt chce tyto světy aktivně propojovat a spustit vlnu solidarity.

Restaurace to dělají čistě jako dobročinnost, nebo s nimi uzavíráte nějakou formu spolupráce?

Smlouvu o spolupráci jsme s nimi neuzavřeli, nechci, aby to vnímaly závazně. Z jejich strany jde o dobro-

Silvie Kratochvílová v restauraci Peperoncino

FOTO: ARCHIV MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 7 3x

činnost. Propagaci jsme zajistili v médiích a na webových stránkách.

Kolik peněz vyčlenil obvod na rozvoz těchto obědů?

Rozvoz obědů nestojí nic, zajišťuje ho příspěvková organizace obvodu, Pečovatelské centrum Prahy 7, v rámci vlastních rozvozů.

Jedna ze zaměstnankyní pečovatelského centra, Zdeňka Koněřzová, získala první místo v Národní ceně APSS ČR v roce 2012 v kategorii „pracovník v sociálních službách“. Můžete něco

prozradit o ní i o tom, za co je taková cena udělována?

Paní Koněřzová pracovala v pečovatelském centru více než 40 let jako vedoucí terénní pečovatelské služby, dnes je v důchodu. Byla vynikající pracovnící a manažerkou, byla schopna uvádět do praxe i novinky, standardy kvality. Dala dohromady kvalitní tým pracovníků, které pracovaly už za povodní a díky ní v centru pracují dlouhodobě. To, že jsou služby pro seniory v Praze 7 na tak vysoké úrovni, je především její zásluha. Dokázala organizovat sociální pomoc i během povodní. Dokázala také vstřebávat novinky (po roce 2007 např. zákon o sociální službě) a aplikovat je odpovídajícím způsobem v praxi. Na cenu ji nominovali spolupracovníci a také klienti PCP7.

Pečovatelské centrum má na stránkách také projekt Kavárna – znamená to, že provozuje kavárnu ve svých prostorech? V čem tento projekt spočívá?

Kavárnu neprovozujeme, je to místo setkávání seniorů v odlehčovacím centru. Seniori zde mohou posedět a popovídat. Napečou nějakou buchtu, bábovku či zákusky a pak se o to společně podělí. Někdy je součástí „kavárny“ také hudební doprovod. Kavárna představuje neformální posezení s pracovníky a rodinnými příslušníky našich klientů. ■

Jedna z klientek projektu